

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри маркетингу,
менеджменту та публічного
адміністрування

Протокол № 1 від “29” серпня 2022 р.

Зав. кафедри

— Н.С. Іванова

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ»

Ступінь: магістр

Кількість кредитів ECTS 5

Розробник
Приймак Н.С.
доцент, д.е.н.

2022 – 2023 навчальний рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова дисципліна (спеціальності 073 «Менеджмент», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»)
Семестр (осінній / весняний)	весняний
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість змістових модулів	2
Лекції, годин	32
Практичні / семінарські, годин	32
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	86
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	4
самостійної роботи студента	5,4
Вид контролю	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Головною метою дисципліни «Корпоративне управління» є вивчення теоретичних аспектів світового та вітчизняного досвіду здійснення корпоративного управління, набуття практичних навичок управління корпоративними структурами.

Основними завданнями дисципліни є:

- вивчення сутності корпоративного управління та його особливостей;
- ознайомлення із основними сучасними моделями корпоративного управління;
- вивчення особливостей управління господарськими товариствами;
- ознайомлення із акціонерними товариствами, порядком їх корпоративного управління та особливостей його реалізації;
- вивчення особливостей управління корпоративним капіталом та відносин власності;
- вивчення основних органів управління корпоративних структур та їх особливостей функціонування;
- ознайомлення із типами цінних паперів, які застосовуються в корпоративному управлінні, набуття навичок визначення їх вартості;

- опанування особливостей реалізації прийомів оцінки ефективності та якості реалізації корпоративного управління.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є інструменти корпоративного управління та їх ефективність.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Сутність корпоративного управління.

Тема 2. Основні сучасні моделі корпоративного управління.

Тема 3. Господарські товариства як об'єкт корпоративного управління.

Тема 4. Акціонерні товариства в Україні.

Тема 5. Управління корпоративним капіталом та відносини власності.

Тема 6. Органи управління акціонерним товариством та порядок їх роботи.

Тема 7. Цінні папери та їх роль в корпоративному управлінні.

Тема 8. Ефективність та якість корпоративного управління.

Опанування дисципліни дозволяє забезпечити:

1) формування:

загальних програмних компетентностей:

здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

здатність до адаптації та дії в новій ситуації;

здатність працювати в команді;

здатність проводити дослідження на відповідному рівні;

здатність до самовдосконалення;

здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо (діяти на основі етичних міркувань);

експертні та популяризаційні навички;

вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми

фахових програмних компетентностей:

здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів;

здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію;

здатність управляти організацією та її розвитком (в т.ч. в умовах невизначеності і ризику);

здатність обґрунтовувати вибір методичного інструментарію управлінської діяльності на міждисциплінарній основі для ідентифікації та вирішення антикризових управлінських завдань;

здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності;

здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності;

здатність обирати і застосовувати методи антисипативного управління бізнесом для досягнення цілей підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності та отримання стратегічних переваг на ринку;

здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси;

здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання;

здатні розробляти превентивні заходи, спрямовані на нівелювання ризиків, зменшення негативних ефектів їх прояву;

здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування;

здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, в т.ч. щодо місцевих фінансів, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки

2) досягнення програмних результатів навчання:

критично осмислювати, вибрати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;

ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення;

мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;

вміти проводити моніторинг результатів діяльності організації та ідентифікувати проблеми, що пов'язані з кризовим станом, діагностувати кризу та обґрунтовувати шляхи виходу з кризи;

здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур;

визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення;

застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп;

вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності;

вміти проводити в рамках реалізації антисипативного управління бізнесом стратегічний моніторинг складноструктурованого середовища діяльності підприємницьких, торговельних та/або біржових структур, ідентифікувати загрози та можливості розвитку бізнесу за слабкими сигналами їх прояву, розробляти превентивні управлінські заходи та використовувати їх для досягнення стратегічних цілей;

вміти використовувати методи антисипативного управління бізнесом для визначення та реалізації стратегічних можливостей розвитку, досягнення цілей

підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності та отримання стійких стратегічних переваг на ринку;

формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем;

розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності;

обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень;

збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань;

обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики;

оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень;

розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем з урахуванням зростаючого рівня інтернаціоналізації їх діяльності, досягнення в теорії та практиці сталого розвитку

розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні управлінські рішення з питань розвитку структурних одиниць місцевого самоуправління та управління суб'єктами економічної діяльності

3) набуття **результатів навчання** (згідно Дублінських дескрипторів):

– **знання:**

сутності, значення корпоративного управління та його моделей;

специфіки організації та функціонування корпоративних структур різного типу;

законодавчих особливостей та міжнародних стандартів управління корпоративними правами;

особливостей організації управління корпораціями різного типу власності;

типів цінних паперів та механізмів формування їх вартості для досягнення стратегічних цілей корпоративних структур;

стандартів та критеріїв корпоративного управління;

корпоративної культури та інструментів її забезпечення;

методів оцінки ефективності та якості управління корпоративними правами та корпоративними структурами

– **уміння/навички:**

ідентифікації підходів до управління корпоративними структурами різного типу;

оцінки ефективності управління корпоративним капіталом та діагностування його стану;

оцінки діяльності органів управління корпоративних структур;

визначення особливостей обігу та оцінки цінних паперів різного типу, їх випуску та лістингу;

оцінки ефективності та якості корпоративного управління;
визначення механізмів реалізації соціальної корпоративної відповідальності.

– **комунікація:**

визначати зацікавлені та впливові сторони та розбудовувати відносини власності у сфері корпоративного управління;

доносити знання та проблемні питання в сфері корпоративного управління до усіх зацікавлених осіб;

аргументувати управлінські рішення в сфері корпоративного управління;
публічно виступати перед аудиторією з питань корпоративного управління;
переконувати інших за допомогою аргументів та послідовної комунікації.

– **відповідальність і автономія:**

демонструвати соціальну корпоративну відповідальність за результати прийняття стратегічних рішень;

дотримуватися законодавства в сфері корпоративного управління;

мати ініціативність, автономно приймати рішення та відповідати за результати своєї діяльності в процесі корпоративного управління.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи корпоративного управління					
Тема 1. Сутність корпоративного управління	18	4	4	-	10
Тема 2. Основні сучасні моделі корпоративного управління	18	4	4	-	10
Тема 3. Господарські товариства як об'єкт корпоративного управління	18	4	4	-	10
Тема 4. Акціонерні товариства в Україні	18	4	4	-	10
Разом за змістовим модулем 1	72	16	16	-	40
Змістовий модуль 2. Реалізація корпоративного управління					
Тема 5. Управління корпоративним капіталом та відносини власності	18	4	4	-	10
Тема 6. Органи управління акціонерним товариством та порядок їх роботи	18	4	4	-	10
Тема 7. Цінні папери та їх роль в корпоративному управлінні	18	4	4	-	10
Тема 8. Ефективність та якість корпоративного управління	24	4	4	-	16
Разом за змістовим модулем 2	78	16	16		46
Усього годин	150	32	32	-	86

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема заняття	Кількість годин
1.	Семінар – розгорнута бесіда Сутність та природа корпоративного управління	2
2.	Семінар – розгорнута бесіда Типи корпоративних структур	2
3.	Семінар запитань і відповідей Системи корпоративного управління	2
4.	Семінар – дискусія Моделі корпоративного управління	2
5.	Семінар з виконанням практичних завдань Господарські товариства як об'єкт корпоративного управління	2
6.	Семінар з виконанням практичних завдань Типи товариств та особливості їх управління	2
7.	Семінар запитань і відповідей Риси та типи акціонерних товариств	2
8.	Семінар з виконанням практичних завдань Особливості функціонування акціонерних товариств	2
9.	Семінар з виконанням практичних завдань Сутність та формування корпоративного капіталу	2
10.	Семінар з виконанням практичних завдань Вплив відносин власності на корпоративний капітал	2
11.	Семінар з запитань та відповідей Загальні збори та наглядова рада акціонерного товариства	2
12.	Семінар з виконанням практичних завдань Виконавчі органи акціонерного товариства	2
13.	Семінар – дискусія Сутність та значення цінних паперів в діяльності корпоративних структур	2
14.	Семінар з виконанням практичних завдань Види цінних паперів та їх використання в діяльності корпоративних структур	2
15.	Семінар з виконанням практичних завдань Ефективність діяльності корпорації	2
16.	Семінар -дискусія Захист групових проектів	2
Разом		32

5. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у 100 балів.

Оцінювання студентів протягом семестру

№ теми семінарського/ практичного заняття	Вид роботи/бали					Сума балів
	Аудиторна робота				Позааудиторна робота	
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	ПМК/ Груповий проект	Завдання для самостійного виконання	
Змістовий модуль 1						
1	1		1			2
2		1	1			2
3	2		1		1	4
4	2	1	1			4
5	2	1				3
6	1	1				2
7	2	1				3
8	1	1			1	3
				3		3
Разом змістовий модуль 1	11	6	4	3	2	26
Змістовий модуль 2						
9	1	1				2
10	1	1				2
11	2					2
12	1	2				3
13	1		1			2
14	1	1			1	3
15	1	1			1	3
16	2	1	1		1	5
				2		2
Разом змістовий модуль 2	10	7	2	2	3	24
Разом	21	13	6	5	5	50

Оцінювання студентів протягом семестру (заочна форма навчання)

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	50	100
20	20	10		

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами вивчення тем курсу та складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
59-35	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	